

Pavienis numeris 2 Centu.

Single Copy 2 Cents.

KATALIKAS

EXTRA

AMERIKOS LIETUVIŲ DIENRASTIS.

No. 46

(Lithuanian Daily).

Chicago, Ill., Antradienis, Rugs. (Sept.) 29 d., 1914 m.

Entered as Second-Class Matter August 6, 1914, at the Post Office at Chicago, Ill., under act of Mar. 3, 1879

Metai XVI

SUVALKIJOJ MUŠIAI TEBEINA

Francijojej kruvini mušiai eina be žymių atmainų

RUSAI JAU VENGRIJOJE

Baltstogėj užmušta 11 vaikų

Serbų veikimai Bosnijoje. Japonai arčiau Tsing-Tao

Mušiai Lietuvoj.

PETROGRADAS, rugs. 29. — Didysis kunigaikštis Nikolajus praneša apie mušius Lietuvoje.

“Susirėmimai prie Sopocinės ant Nemuno kranto ir Druskinų pasibaigė tuo, kad vokiečiai atsitraukė. Priešas prisiartinio prie Ososovo tvirtovės iš šiaurės ir pradėjo ją bombarduoti.”

Iš Petrogrado pranešama, kad Francijojej vokiečių palikta daugiausia atsarginiai, o i rytinę Prusiją atgabenta geriausia armija.

Petrograde taipgi neabejojama, kad ir pats kaizeris jau yra rytinėj Prusijoje. Oficialiai pranešimai skelbia, kad vokiečiai per dvi dieni prisiartinio 25 mylias linkui Nemuno, bet jie dabar esą sulaukyti. Kitas pranešimas skelbia, kad vokiečiai stipriai buvo susiėmę Suvalkijoje, benorėdami pasiekti Nemuną. Mušio linija buvo 30 mylių ilgio. Mušij vokiečiai daug nukentėję. Ypač daug nuostolių turėję, kuomet norėję persikelti per Nemuną prie Druskinų.

Gen. Rennenkampf nusiuotė stiprią kariuomenę eiti linkui Karaliaučiaus. Priegtam Suvalkijoje laiko didelę armiją, kad neleisti pereiti per Nemuną ir nuo užpuolimo ant Gardino, kur subėga svarbūs geležinkeliai.

Rusija yra ištačius tris milijonus kareivių prieš Vokietiją. Vokietija ir Austri-

ja yra ištačius prieš tą armiją arti pusantro milijono kareivių.

Austrijos armija dabar pasidalinus į tris dalis. Viena ties Krakovu su vokiečiais susimaišius, antra Przemysle uždaryta, o trečia pervaryta per Karpatų i Vengrijos lygumas. Priegtam dar smulkesnės dalis grumiasi su serbais ir černogorais.

Svarbiausias dabar punktas yra Krakovas. Jam kritus, pasirodo pavojus Berlynui ir Viennai.

Rusai gainioja Austrus.

LONDONAS, rugs. 29. — Iš Petrogrado skelbiama, kad rusai persirito per Karpatų i Vengriją ir blaško vengrų pulkus, kur tik sutinka. Austrijos puolimas veik pilnas ir ji prarado veik visą savo artileriją.

Austrijos kairysis sparnas nukruštas i Krakovo drutvietes. Rusai sudaužė dar vieną Przemyslio fortą.

Pranešama, kaip rusai buvo susirėmę su Vengrijos gvardija ties Grodek. Ruskoje Slovo šitaip aprašo:

“Žymi Austrijos spēka užpuolė ant priešininkų eilių armijos gen. Brusilovo; ta priešakinė armija susidėjo iš pėstininkų, kazokų ir lengvos artilerijos. Priešo planas buvo aiškus. Jis tikėjosi sumušti priešakinę

armiją ir paskui smogti vidurin. Mūsų pėstininkai gerai apsikasė ir atsargoj buvo laikomi kazokai.

Išpradžios austrų pėstininkai užatakavo. Austrai buvo pasitikti pragariniu šaudymu iš kanuolių ir kulkosvaidžių. Priešas ėmė svyruoti ir atsitraukė.

Tuomet kavalerija pasirodė. Žiedas Austro-Vengrijos armijos, Budapešto gvardijos divizija, susidanti iš vengrų šviesiose uniformose, lėkė zovada, kaip vėjas. Išrodė, kad niekas neatlaikys prieš jų smarkumą; išrodė, kad nei kanuo-

lių šuviai, nei tirpinto švinas lietus jų nesulaikys.

Vengrai nesvyravo nei kiek ir užė link rusų. Viena minuta ir jau būtų buvę sutrempti rusų pėstininkai.

Bet netikėtai užtelėjo ant vengrų kazokai. Per dvi valandis austrų ir vengrų pėstininkai žiurėjo i baisią skerdynę.

Po to laikotarpio iš šaušios Budapešto gvardijos divizijos neliko nei vieno žmogaus. O mušio lauke mėtėsi priešo lavonai, atkirstos galvos, rankos, kojos ir negyvi arkliai.”

Lenkijoje, Galicijoje ir Lietuvoj eina tokie pat aršūs. Kruvini susirėmimai, kaip ir Francijojej ir Belgijojej.

Didysis mušis tebeina.

PARYŽIUS, rugs. 29. — Oficialiai apie didįjį mušį šiaip francuzų skelbiama:

1. Ant mūsų kairiojo sparno dalykai stovi gerai. 2. Mūsų armijos viduryj vokiečiai darė smarkius antpuolius, bet musiškliai atsilaikė. Tu-

rėjome šiokių-tokių pasisėkimus ant Meuse augštumų. Woivre apskritij krito tiršta migla ir nei kieno neveikiama. 3. Ant mūsų dešiniojo sparno, ty. Lotaringijojej ir Vogežų kalnuose, nebuvo permainų dalykų stovyj.

Prie Somme upės vokiečiai ypač smarkavo. Tų vietų kariuomenėj kaizeris pakeitė generolus. Naujieji generolai nori pasizymėti ir veda savo kareivius ant talikinų apkasų. Dažnai priėjo prie susirėmimo durtuvais. Tuose susirėmimuose dalyvavo Francijos juodoji armija iš Afrikos. Prieš juoduosius talkininkus nei Prusijos gvardija neatsilaikė.

Mušio linijos viduryj vokiečiai naudoja didžiasias kanuoles, kuriomis norėjo bombarduoti Paryžių.

Bomba užmušė 11 vaikų.

LONDONAS, rugs. 29. — Vakar Baltstogėj kilo didis triukšmas. Padangėse pasirodė zeppelininis vokiečių orlaivis ir iš jo mesta bomba nukrito ant mokyklos. Vienuolika vaikų buvo užmušta.

Mirė Princas.

LONDONAS, rugs. 29. — Pasklydo nepatvirtintas gandas, kad princas Albert, trečias kaizerio sumas, pasimiręs. Operacija davęs Belgijos karaliaus daktaras akiveizdoj dviejų vokiečių daktarų. Prince kune rasta vokiečių kulipka.

BIRDSEYE VIEW OF RUINS OF TERMONDE, BELGIUM
VOKIEČIŲ SUGRIAUTAS BELGIJOS MIESTAS TERMONDE.

EXTRA!

Vėliausios 2:00 val. žinios.

AMSTERDAM, rugs. — Anksti šį rytą iš vokiečių orlaivio mesta bomba i Deynze, Belgijojej. Bomba kluvo ant vienuolyno ir labai jį sugadino.

Deynze yra 36 mylios nuo Bruselio. Tas pat orlaivis skraidė Thielt padangėse. I tą miestą mesta dvi bombos.

PARYŽIUS, rugs. 29. — Francijos armija Afrikoj užėmė didesniąją Congo dalį, kurią užleido Vokietijai 1911 metais.

OSTENT, rugs. 29. — Keliaininkas, atvykęs iš Bruselio, sako, kad tas miestas esąs pilnas vokiečių. Spėjama, kad tai atsitraukusieji iš Francijos.

2

KATALIKAS

(The Lithuanian American Daily)
Published every day except
Sundays & Holidays.
Published by
JOHN H. TANANEVICZ
S. P. TANANEVICZ

TERMS OF SUBSCRIPTION:
One year \$5.00
Six months 3.00
Three months 1.75
To Europe for one year 7.00
Advertising Rates Moderate.
All letters shall be addressed to:

KATALIKAS
3249 South Morgan Street
Chicago, Ill.
Telephone Yards 6870-6871

**DIENRAŠČIO PRENUMERATA
YRA SEKANTI:**
Metams \$5.00
Pasei metų 3.00
Trims mėnesiams 1.75
Pavienių numerių kaina 2c.
Rašydami laiskus adresuokite:

KATALIKAS
Amerikos Lietuvių Dienraštis
3249 South Morgan Street
Chicago, Ill.
Telephone Yards 6870-6871

Mūsų pastabos.

AUKOKIME TĖVYNĖS REIKALAMS.

Šio numerio dedam Tautos Fondo valdybos, kuri išrinkta pereitą savaitę politiniame seime, Chicagoje, atsiliepiamą į Amerikos lietuvių apie dėjamą aukų Tautos Fondan, kuris bus sunaudotas tėvynės Lietuvos reikalams ir nukentėjusių šiame kare mūsų viengečių sušelpimui. Ta atsišaukima kiekvienam mūsų reikia atsidėjęs perskaityti ir nieko nelaikus dėti aukas, nes tos aukos tuojaus mūsų tėvynei bus labai reikalingos. Atsiminkime tai, kad mes neturėtumėm būti tankiai prie aukojimo raginami. Pakanka tų kelias žodžių, kad mūsų širdyse sužadinti tėvynės meilę. Mes patys privalome žinoti savo pareigas ir toliau jau neraginami be paliovos dėti kas kiek išsilaiki aukas Tautos Fondan. Aukų privalo dėti kiekvienas lietuvis, kuris tik jaučiasi lietuviu esąs ir kuriam rūpi mūsų tėvynainių ir tėvynės tolimesnis likimas praėjus tai baisiai karo audrai.

Paskutinės dienos mums parneša kadangi pasibaisėtinas žinias. Pirmiau visi žinojome, kad Mažoji Lietuva arba Prūsija liko šio karo ištėriota, tačiau jokių žinių neturėjome apie Didžiosios Lietuvos, ypač Suvalkijos likimą. Dabar apturima žinios, kad Suvalkijoje siautė ir dar tebesiaučia vokiečių su rusais mušiai. Vakar telegramose skaitėme, kad net Šešupės krantai aplieta krauju. Vokiečiai taigi yra perėję skersai ir išilgai Suvalkiją. Juos nuo Žemaitijos sulaukė karo tvirtuma. Matyt, tos tvirtumos vokiečiai pagubę, ar gal nematė iš to sau pelno, tatau nuo ten apsigrižę ir rusų kareivius lydimi per Suvalkiją patraukę Gardino linkon ir dabar ties Druskiniais, palei Nemuną eina didesni ir mažesni mušiai.

Vadinasi, vokiečių ka-

riuomenė perėjo per visą Suvalkiją. Suprantama todėl visiems, ką jie paskui save paliko. Vokiečių kareiviai yra žinomi kaip plešrieji miškiai. Nuo rusų bėgdami jie, beabejonės, sodžius ir miestelius išdegino, daug gyventojų išžudė, visą mantą iš jų išplėšė ir likusieji mūsų broliai gyvais priversti dabar slapstyti kur be pastogių, badmiriauti. Gi čia kaip del didesnės nelaimės žiema artinasi. Išivaizdinkime visą gyventojų-moterių, senelių ir vaikelių vargą!

Negauname kolkas žinių apie tuos visus prajovus, kokius galėję vokiečiai Lietuvoje atlikti, taip pat norėtumėm klysti, kad būtų naikinę mūsų tėvynę, ne norime būti tėvynės nelaimingojo likimo pranašais, bet, deja, jei ten susirėmimai ir mušiai ištiko, tai šalis tikrai turėjo paklikti apverktiname padėjime.

Štai kas turėtų mus sužadinti prie gausių aukų Tautos Fondan. Neraginami turime aukoti ne tik vienos dienos, bet kelių dienų savo uždarius. Bet turime aukoti visi lig vienam. Sukruskime dabar visi ir dėkime aukas ant tėvynės aukuro. Neužilgo jai tos aukos bus reikalingos. Dėkos už tai lietuvių visai ateivijai Amerikoje lietuviai seneliai ir vaikučiai. Dėkos daug savo vaikams, gyvenantiems užjūry, žilgalviai tėvučiai. Bus dėkinga per amžius už gausias aukas savo vaikams mūsų skriaudžiamoji tėvynė, o rasi, jai tos aukos prigelbės nusiimti svetimą jungą ir paklikti savistovę.

Broliai! Aukokime ir gelbėkime savuosius ir tėvynę!

HABSBURGŲ ŽVAIGŽDĖ GĖSTA.

Londono "Daily Telegraph" korespondentas, dr. Dillon, artimas bičiulis Austrijos užsienių reikalų ministerio, grafo Berchtoldo, andai minėtam laikraštyje išdėstė sekančias pažiūras kas link Austrijos monarchijos.

"Austro-Vengrijos monarchija baigiasi, Habsburgų žvaigždė gėsta ant visados.

Valstybė, kurios vardu pradėta kruviniausias pasaulio karas, jau nuo pat karo pradžios savo pamatuose liko supurtyta.

Austrija dabar veda kovą su savo likimu.

Prauo Juozapo, doro valdovo, viešpatavimo istorija dabar skaitoma kaip viena tų supurtinančių tragedijų Ešebilos. Tasai valdovas pirm įžengimo graban turės išgerti sklidiną jam skirtą kentėjimų ir nepasisekimų taure. Rusija įpaimta nuolatinė kovon priešais teutonius, pasigardę pilnai tuomi, kad Austro-Vengrijos monarchija išnaikino.

Rusijai ten sekasi kariauti. Gi kadangi jai sekasi, tatau ir Austrijoje gyvenančios slavų tautos krikštauja. Tos tautos dabar mano išsiveržti iš po Austrijos jungo.

BOSTON NATIONAL LEAGUE TEAM AND MANAGER STALLINGS

Bostono Tautinė Lyga, kuri tikisi laimėti "Base ball" viršenybę visoje Amerikoje.

Austrijos likimas jau išrištas. Bosnija, Hercogovina, Dalmatija ir Kroatija, be abejonės, bus prijungtos prie Serbijos, tačiau nekuomet jos neteks vokiečiams, nei net nebus bent kokio vokiečių princų valdžioj.

Serbija pasieks Adriatiko jures, link kurių nuolat graibstėsi ir nuo kurių visuomet buvo sulaikoma.

Pabaigoj savo straipsnio dr. Diller dar nupasakoja, kad Austrijos nelemtu likimu pasinaudos dar ir Italija.

Lietuvos sušelpimo reikale.

Pasekmingai įvyko Lietuvos Politiskasis Seimas Chicagoje, ir padavadijo mums kaip pareigas, butinai surinkti didį gausą aukų. Kiekvieno Tautos Fondo komiteto nario užvis svarbiausioji pareiga, tai pertikrinti mūsų sąjauksmingus tautiečius, kad jų suaukoti pinigai bus panaudojami vien Lietuvos politiskais reikalams ir labiausiai nukentėjusių, Europos karo metu, viengenių sušelpimui.

Tautos Fondo išdininkas išskarto turėjo parupinti \$10.000 (dešimtis tukstančių dolerių) apsaugos, arba "bond'a", o vėliaus, aukoms perviršijus apsaugą, pastaroji bus padidinta pagal Tautos Fondo pirmininko reikalavimą. Dabar surinktas aukas galima atvargiai siųsti Tautos Fondo išdininko vardu, per T. F. raštininką. Tautos Fondo išdininkas kas mėnuo skelbs laikraščiuose visų aukų skaitlinę ir šaltinius, iš kur gauta aukų.

Pinigi gali umu laiku prireikti ir tai labai daug, todėl neatidėliodami aukokime kas tik galime, idant nesutrukdyti mūsų politiskųjų reikalų. Norėjome, kad mūsų gerus norus Lietuvos Politiskasis Seimas sutvarkytų. Dabar jau didis Po-

litiškas Seimas, įvykęs Chicagoje rugs. 21-22 d., 1914 m., galutinai padavadijo veikimo budą. Daugiau nieko nelieka, kaip vien mūsų visuomenėi sudėti šimtus tukstančių dolerių aukų. Jai gu mes pakeliame kalbą apie Lietuvos autonomiją, mes turime sudėti tam tikslui ir pinigų, ir tai ne tukstantį, kita, bet šimtus tukstančių dolerių ir visai umu laiku. Mes žinome, kaip vengrų, čekų ir kitų tautų atgijimo metais buvo renkamos aukos. Dabar reikės daugiausiai vien apie aukas ir jų rinkimo budus tekalbėti, rašyti, agituoti, kol visa tauta rems Lietuvos pinigyno klausimą. Mes žinome, kad mūsų tautoje save lietuviais vadinančių milijonierų kaip ir nėra. Mes lygiu budu žinome, kad Lietuvos pinigynas, nors ir milijonus dolerių turėtų, veikiai būtų išsentas naujiems, ligšiol neapgalvotiems, autonomiškos Lietuvos reikalams. Juo daugiau pinigų turėsime, tuo daugiau ir greičiau išgausime Lietuvai liuosybės.

"Lietuvių diena" Amerikoje.

Lietuvių Politiskasis Seimas Chicagoje vienbalsiai pripažino reikalingu sumanymą, kad lietuviams reikalinga yra "Lietuvių Diena" Amerikoje. Pažangiosios ir tautiškoje dvasioje tvirtos tautos jau nuo senų laikų turi tokias tautiškas dienas, pavyzdin: airiai šv. Patriko dieną. Mūsų Politiskasai Seimas paskyrė šv. Kazimiero dieną (kovo 4 d.) taja "Lietuvių Diena" Amerikoje. Kadangi mini-mojo Politiskojo Seimo ir šiemet norėta neapsieiti be "Lietuvių Dienes", o, kaip žinoma, galint tik tai šių metų pabaiga tepasinaudoti, todėl šiemet metams Seimas paskyrė Amerikos Padėkos dieną (Thanksgiving Day) lapkričio 26 d., 1914 m., kad vienkart būtų ir "Lietuvių Diena".

Taigi, visos tos draugijos, kurių atstovai dalyvavo Lietuvos Politiskame Seime, Chicagoje, yra Lietuvos Dienes palaikytojomis, nes ką draugijų igaliotinai nutaria, tosios draugijos pildo kaip savo nutarimus. Regis, aišku, kad kiekvienos draugijos pareiga kuoiškilingiausiai pasirodyti šiemet Lietuvos Dienoje, ty, lapkričio 26 d., 1914 m., o visais sekančiais metais, šv. Kazimiero dienoje, kovo 4 d., ir taip priminti visam pasauliui, kad lietuviai moka branginti savo tautiškąją gyvybę.

Pirmiaus mes iš savo valios paduodavome patarimus ar sumanymus įvairiausiose tautos reikaluose. Dabar mūsų didis Politiskasis Seimas savu neužginčijamu autoritetu paskyrė mums darbus. Mes, pildydami mūsų Seimo valią, vien primename gerbiamiesiems viengeniams mūsų visų parci-gas. Tik tai toji tauta verta

Tautos Fondo valdyba:
Dr. A. K. Rutkauskas,
pirm.,
Baltrus Vaišnoras, išd.,
A. A. Šlakis, rašt.,
3255 So. Halsted st.,
Chicago, Ill.

Pastaba:
Išrašykite t. v. "Money Order'į", ar "check'į" Tautos Fondo išdininko vardu: B. Vaišnoras, Pittsburgh, Pa., bet podraug su laišku reikia siųsti "Money Order'į" ar "check'į" Tautos

Fondo raštininkui, adv. A. A. Šlakaiui, 3255 S. Halsted st., Chicago, Ill.

"Lietuvių diena" Amerikoje.

Lietuvių Politiskasis Seimas Chicagoje vienbalsiai pripažino reikalingu sumanymą, kad lietuviams reikalinga yra "Lietuvių Diena" Amerikoje. Pažangiosios ir tautiškoje dvasioje tvirtos tautos jau nuo senų laikų turi tokias tautiškas dienas, pavyzdin: airiai šv. Patriko dieną. Mūsų Politiskasai Seimas paskyrė šv. Kazimiero dieną (kovo 4 d.) taja "Lietuvių Diena" Amerikoje. Kadangi mini-mojo Politiskojo Seimo ir šiemet norėta neapsieiti be "Lietuvių Dienes", o, kaip žinoma, galint tik tai šių metų pabaiga tepasinaudoti, todėl šiemet metams Seimas paskyrė Amerikos Padėkos dieną (Thanksgiving Day) lapkričio 26 d., 1914 m., kad vienkart būtų ir "Lietuvių Diena".

Taigi, visos tos draugijos, kurių atstovai dalyvavo Lietuvos Politiskame Seime, Chicagoje, yra Lietuvos Dienes palaikytojomis, nes ką draugijų igaliotinai nutaria, tosios draugijos pildo kaip savo nutarimus. Regis, aišku, kad kiekvienos draugijos pareiga kuoiškilingiausiai pasirodyti šiemet Lietuvos Dienoje, ty, lapkričio 26 d., 1914 m., o visais sekančiais metais, šv. Kazimiero dienoje, kovo 4 d., ir taip priminti visam pasauliui, kad lietuviai moka branginti savo tautiškąją gyvybę.

Pirmiaus mes iš savo valios paduodavome patarimus ar sumanymus įvairiausiose tautos reikaluose. Dabar mūsų didis Politiskasis Seimas savu neužginčijamu autoritetu paskyrė mums darbus. Mes, pildydami mūsų Seimo valią, vien primename gerbiamiesiems viengeniams mūsų visų parci-gas. Tik tai toji tauta verta

pagodonės, kuri pildo savo nutarimus ne žodžiais, bet gerais darbais parodo savo vertę.

Mes, Politiskojo Seimo išrinktoji Tautos Fondo komiteto valdyba, atlikdami mums paskirtą darbą, kviečiame visas lietuviškas draugijas ir pavienius lietuvius kuoiškilingiausiai pagerbti Lietuvos Dieną, lapkričio 26 d., 1914 m.

Lai nei vienas lietuvis nepasirodo tą dieną apsuvaigęs (užsigėręs), ar kaip kitaip, lai nenužemina Lietuvos vardo. Atpenč, lai visi, kas kaip išmano, pasistengia pasirodyti "Lietuvių Dienoje" geru-geriausioje šviesoje prieš svetimtaučius. Dainos, žaismės, paskaitos, demonstracijos, procesijos ir pavaldos privalėtų būti atliekamos Lietuvos Dienoje.

Laiko visai mažai, kad priderančiai prisirengti mūsų Seimo pagimdytosios Lietuvos Dienes pagerbimui pirmą kartą Amerikoje. Kam rūpi Lietuvos ir pačių savęs pagodonė, tie prakiliūs lietuviai ir lietuvaits nelauks antro paragimimo, bet veikiai stos garbingųjų lietuvių cilsna ir ruošis ką nors gero nuveikti Lietuvos Dienoje.

Visi tie mūsų viengeničiai, kurie nieko negali veikti — nei teatrų surengti, nei dainų dainuoti, nei paskaitų parupinti, kaip pasakyta, tokie lietuviai privalo paaukoti Tautos Fondui vienos dienos uždarbį. Šis padavadijimas yra Politiskojo Seimo įsakymas ir kiekvienam prakilniam lietuviui yra šventoji pareiga.

Tautos Fondo valdyba:
Dr. A. K. Rutkauskas,
pirm.,
Baltrus Vaišnoras, išd.,
A. A. Šlakis, rašt.,
3255 S. Halsted st.,
Chicago, Ill.

— Ką, brolau! tau vėl nelaimė! Dievas trečią pačią atsiėmė?

— Atsiėmė... Dievas ima, tai ima, bet imu ir aš: jau padaviau užsakus su ketvirta.

Vokietis apie Kaiserį Wilhelma.

"New York Herald" rugsėjo 15 d. atspauzdino sekančią laišką, kurį iš atžvilgio savo indomaus turinio čionai atkartojame:

"Heraldo" redakcijai:

"Be abejonės, nusistebėsite, kad aš, tikras vokietis, centralės Europos civilizacijos mylėtojas, esu priešininku beprotinių Vokietijos tiroso parėdymų.

Tasai despotas nudaudo kareivį, bet del jo kareiviai tai tik mėsos gabalai, kuriuos jis stato priešais priešininkų kamuoles kaipo skydus uždengimui kelių ir apgalėjimo rezultatų, kokius jis trokšta susilaukti. Vokiečiai kareiviai nežino delko jie kariauja. Jie tik tai žino, kad jie valgydinami arkliena.

Ilgas laikas tasai Vokietijos vampiras buvo prisidengęs kauke, kad jo, kuo jis tikrai esąs, nepamatytų nei jo pavaldiniai, nei užsienių gyventojai. Pačioje Vokietijoje jis pasirupino susirasti sau bičiولیus, ypatingai iš žemiausiuųjų ir nemoralijų sferų. Jo globa džiaugėsi tokie negeistini asmenys, kad jei jas čia išvardyčiau, tai net doros Angelas iš gėdos prisidengtų sau akis.

Prisimenu sau cėsorių Neapolyj, kuomet šale išdidžio Humberto stovėdamas tėjimosi geidulingom akim į puikias Italijos karo laivyno jūdėjimus. Aš gerai atsimenu to pseudo-didvyrio pasielgimą tą dieną. Kuomet Italijos karalius užsilaukė blaiviai ir ramiai, tasai vaikų ir nekaltų piliečių žudikas; mergaičių žagintojas visas laikas judino savo karda ir troško turėti sau panašų karo laivyną.

Jis su Austrijos valdžia Italijoje pagimdė intrigas ir tuo keliu pastarąją pritrunkė trijulėn sąjungon, iš kurios Italija nematė sau jokios naudos ateityj.

(Pabaiga ant 3 pusl.).

Paslaptingi valdovų patarėjai.

Retas nežino apie tai, kad nekoks žemo kilimo Rasputin buvo igijęs didį caro užsitikėjimą ir pas jį dažnai kreipdavosi patarimų ir elgdavėsi pagal tuos patarimus. Carui buvo prikašiojama, kad jis tikis į burtus. Bet ne vien caras turi tokią silpnę. Seniau didi valdovai irgi turėdavo panašius patarėjus ir jų klausydavo.

Labai prietaringas buvo Napoleonas I. Paprasčiausias sodietis netikėjo labiau į burtus, į monus, kaip tas šlovingas karvedis.

Kuomet tasai valdovas pasiuntė savo kariuomenę užkariauti Egiptą ir nekantariai laukė iš ten žinių, tai jam buvo pranešta, kad francūzų laivas užbėgo ant sėklumos Niliaus upės ir visi jurininkai žuvo. To laivo vardas buvo L'Italie. Išgiręs tą žinią, jis tuoj paskelbė, kad jo svajonės užkariauti Italiją dingo. Niekas jo negalėjo pertikrinti. "Mano nuėjimui neapvilta manęs" sakė jis. Ir ne užkariavo Italijos.

Bet ypač jis buvo ištikimas į savo vadovaujančią žvaigždę. Tai žvaigždė vadovaujant, jis ėjo nuo pergalės prie pergalės. Jam rodėsi kartais, kad dienos metu jis matęs spindinčią žvaigždę. Kartą 1811 m., kuomet kardinolas Fesch maldavo jo nepradėti karo prieš Rusiją, Napoleonas privedė kardinolą prie lango ir klausė:

"Ar matai žvaigždę?"

"Ne, viešpatie", atsakė nustebs kardinolas.

"Žiūrėk vėl".

"Viešpatie, jokios žvaigždės nematyti", tarė kardinolas.

"Bet aš ją matau", tarė Napoleonas ir išėjo, lyg ištaręs didžiausią ir neuzginčijamą argumentą prieš kardinolą prašymą nepradėti karo.

Buvo antras panašus atsitikimas. Atėjo kartą pas Napoleoną jo gen. Rapp. Napoleonas bestovis prie lango ir atsidėjęs bežiūrėjęs per langą. Jis nei negirdėjo, kaip inėjo jo generolas. Generolas tyčia sukosėjo ir susibeldė. Napoleonas apsisuko, paėmė generolą už rankos ir, rodydamas į dangų, tarė:

"Žiūrėk ten, va ten."

Rapp žiūrėjo ir pasakė, kad nieko ypatingo nemažta.

"Ką!" sušuko Napoleonas. "Tamsta nematai jos? Argi gali būti, kad Tamsta nematytum mano žvaigždės? Ji yra prieš Tamstą ir o, kaip skaisti."

Ir dar labiau sujudintas tarė:

"Ji nekuomet manęs neapleido. Aš matau ją laike visų didelių atsitikimų. Ji liepia man eiti pirmyn ir ji yra mano nuolatinis ženklas gero pasisekimo."

Aleksandras II, Rusijos caras, buvo liberalis, kol populių po intekme reakcioninės moteries de Krudener.

Dabartinis caras turėjo keliatą slaptingų patarėjų, kurie nukreipė caro veikimus. Ypatingiausias buvo francūzas Landard. Dešimts metų atgal jis buvo tokį igijęs caro ištikėjimą, kad kur tik caras važiuodavo, ten budavo ir tas francūzas. Kasdien jo klausydavo patarimų kas link valstybės klausimų ir taipgi kas link savo šeiminių dalykų.

Buvo ištikė taip, kad visi ministrai žadėjo atsisistatyti, jei tas šarlatanas nebus iš rumų išmestas. Caras nusileido. Bet paslapto mis klausydavo jo patarimų. Galop kilo japonų karas. Šarlatanas išpranašavo keliatą dalykų, kurie labai neišsipildė. Po to caras nustojo jam tikėjęs ir paliepė, kad į 24 valandas jis išsineštų iš Rusijos.

Historijoj yra pavyzdžių, kur valdovai, klausydami visokių apgavikų, šarlatanų, dideles nelaimes užtraukė ant savo šalies.

Iš Lietuvių Kolonijų.

ROCKFORD, ILL.

Kaip skaitlius lietuvių, taip ir skaitlius biznierių šiame mieste auga. Maždaug per tris metus jau čia yra įsteigta lietuviška kepykla, kurios savininkas yra p. V. J. Latvėnas. Šiam vyrui biznis ėjo pasekmingai. Dabar, nuo rugs. 26 d., liko atidaryta nauja lietuviška kepykla p. K. Klaudo, kuriai atidarė biznį savuose namuose.

Jaigu kas manytų, kad savieji biznieriai nereikia nieko geresnio del lietuvių, taigi aiškiai žinoma, kad kiltatūčiai biznieriai neįstengė padaryti nieko gero del mūsų. Taigi, jaigu mūsų biznieriai tą patį daiktą duoda mums už neblogesnes išlygas už kitatūčius, kodel mums neremti savųjų? Teisingai galima pasakyti, kad čia lietuviškų kepyklų duona yra geresnė už duoną angliškių kepyklų; kodel mums nevalgyti lietuvišką duoną ir lai abudu mūsų duonkepiai gyvuotų.

Darbai pas mus tuom tarpu visai blogai eina. Lietuviai tankiai bei liudnai kalba apie Europos karą, atmenant tenai savo tėvynę varguose. Be abejonės, mūsų drakos nerengs daug šokių vakarų, nes bedarbės laikuose jie neatneša pinigiskos naudos draugijoms, o pasi linksminimas, sulyginamai, daug yra mažesnis už mūsų viengėnčių vaitojimus ir ašaras Lietuvoj. Be abejonės, naudingiau ir geriau mums pritiktų parengti moksliskų ir prakalbų vakarus, vedančius mums į geresnį susipratimą ir meilę brolišką. Atnuinkime, kad mes visi lietuviai esame našlaičiai, išlaikytai iš mūsų Tėvynės Lietuvos. Naudinga mums būtų tas žinoti ir atjausti.

Pipiras.

ATHOL, MASS.

Rugs. 18 d. atsibuvo prakalbos, kurias parengė šv. Franciskaus dr. ja. Kalbėjo neseniai pagrižęs iš Lietuvos

kun. J. J. Jakaitis iš Worcester, Mass.

Žmonių prakalbosna buvo labai daug atsilaukę. Mat, kunigas kalbėjo apie tai, kas dėjosi Lietuvoj, kuomet ištiko karas. Daug indomių dalykų pripasakojė.

Po prakalbų buvo rinkimai delegatų į Liet. Politiskąjį Seimą Chicagoj. Buvo išrinkti p. S. Vidugiris ir kun. P. Meškauskas.

Gailiunas.

KANSAS CITY, KANSAS.

Darbai čia pusėtinai eina. Kas tik nori dirbti, tas gauna darbo.

Lietuvių čia pusėtinai yra. Ir sutikime gyvena. Turime parapiją ir bažnyčią. Lietuviško kunigo neturime. Butų gerai, kad atsirastų lietuvis kunigas, bet buvo labai nedoras. Šioj valstijoj yra priverstina blaivybė, nėra čia svaiginamų gėrimų, todėl geras kunigas ir geras tėvininkas daug tarp lietuvių nuveiktų.

Parapiją sumanė surengti lapkričio 26 d. pramoją. Lietuvių draugijų reikalai gerai stovi.

Šio mėnesio viduryj buvo labai smarkūs lietūs. Daug blėdies pridarė.

Senas Barzdocius.

Pažymėtini likimo keliai.

Pirm 15-kos metų Francijos armijos kapitonas Alfredas Dreyfus'as karo teismas antru kartu nubaudė už pardavinimą svarbių valdiškų dokumentų ir paslapčių svetimai valstybei. Tai buvo viena tuomet garsiausių ir sensacijinių bylų Europoj. Teismo ištarmė visam pasaulij pagindė nemažą išpudį, kadangi visi pilnai buvo persitikrinę apie nubaustojo nekaltumą. Arestuotas pirm penkių metų prieš prasidėsiant bylai, buvo pašauktas oficerių teisman, kuris nusprendė jį pavesti karo teismui. Pirm savo kolegų akys Dreyfus buvo sudegraduotas ir nugabentas ant Velnių salos atlikti bausmę. Kadangi jis turėjo daug intelektingų bičiulių, tatau tie parupino jam bylą atnaujinti, todėl jis nuo salos atgal pargabentas Francijon. Viso pasaulio akis savam laike buvo nukreiptos į kalėjimą ir teismą Rennes, kur pirmu kartu žydai, prileisti prie Francijos generalio štabo, turėjo ginti savo garbę.

400 laikraštiniųkų iš viso pasaulio tuomet tos bylos paklausytų susirinko, gi augštesniojo luomo francūzės moteris mokėjo po \$400 už vietą teisme bylos metu. Sensacijos paskui sensacijos plaukė, bet nei viena nepadarė tokio didelio išpuzdžio, kaip buvusio karo ministro, generolo Mercier, liudijimai.

Jis tvirtino, kad pirmosios Dreyfuso bylos metu Vokietijos ambasadorius Paryžiuje pareikalavęs, idant nekurie dokumentai, kurie buvo pavogti iš Vokietijos ambasados, būtų tuojaus sugrąžinti. Nuo 8

val. ryto lig 12 val. nakties respublikos prezidentas, ministrai — visi laukė bylos pasekmių, nežinodami, ar tas mums suteiks karą, ar ramybę!

Stovėjome ant karo slenksio! Šiandie, praėjus 15 metų, Dreyfus yra ne tik laisvas žmogus, bet dar liko sugrąžintas Francijos veikiamojon armijon su didele pagarba! Kituomet sudegraduotas iš kapitono rangos, šiais laikais yra geriausio artilerijos regimento majoru.

Išskentėjęs didžiausius pažeminimus, kokie tik gali kareivį patikti, liko apdovano tas garbės lygos ordenu.

Didis francūzų raštininkas Emil Zola, kuris savam laike taip karštai užstojo ir gynė Dreyfusą, jam mirus, palaidotas Panteone Paryžiuje, kur laidojami tik daug užsitarnavę francūzai.

Dreyfuso kolega Picquart, kuris savam laike sudegraduotas už Dreyfuso gynimą, priimtas iš naujo armijon. Dreyfuso visi priešininkai liko pajuokti. Pulkinkas Henry, vienas svarbiausių Dreyfuso skundėjų, nusiūdė; majoras Osterhazy atvirai "London Chronicle" skiltyse prisipažino, jogei tai jis pats parašęs dokumentus, kurie metę ant Dreyfuso šešėli. Esterhazy savam laike buvo pasmerktas ištrėmimui iš Francijos. Šiandie, kuomet sugrąudė kanuolės francūzų armijoje, Dreyfuso sunus kovoja už Franciją.

VOKIETIS APIE KAIZERI WILHELMĄ.

(Pabaiga nuo 2 pusl.).

Kokiam galui Italija pritraukta ton sąjungon?

Todel, kad cisorius troško turėti sau galingą Italijos armiją ir karo laivyną. Italija paliko bičiulo savo senų nevidonų austrų ir tuo budu moraliai prisidėjo prie jos ir Francijos. Juk lengvai buvo galima tų žudymų prailenkkti, kaip buvo galima užbėgti pirklybos kriziui visam pasaulij (ant laimės Italija laiku atsiskak eiti pagalbon vokiečiams). Jei visas pasaulis stotų teisybės pusėn, tuojaus suparalizuotų tą pikta. Cisorius būtų priverstas tuomet pagalvoti apie savo reikalus ir turėtų eiti sau namo. Kaip tasai karas nepasibaigtų, jisai visvien sunaikys jo šalį — mūsų Vokietiją paliks aršesnė, bėdinesnė, pilna paniekos — ačiū tam "didžiam" cisoriumi.

Bet didžiuma gerai mąstančių vokiečių, priskaitant tan skaitliun ir mane, kad apsaugojus Vokietiją nuo pražuties, mano įsteigti vokišką respubliką, pirmiau sunaikinus pasibjaurėtiną militarizmo partiją, kurioj randasi bjauriausi gaivalai, išimti iš po įstatymų globos.

Vokiečių respubliką tikisi apturėti pagelbą nuo geriausiu pasaulio valdžių, kur vėliava stovi žmonijos apgynime, kur ji negina kvailių ambicijų ir piktadarybių.

Vokiečių tauta yra gera, jei gerais keliais vedama ir

išmintingai valdoma. Tegu šalin eina barbarinis militarizmas, o Europa bus paliosuota nuo baisaus angilizo. Respublika, jei bus reikalinga, turės kareivius, išdidžius ir kiltus vyrus, apsišviečiusius, gi visupirmu tokius, kurie neskais piktdarybių.

Kuomet respublika iš savo šalies ištremis Hohenzolernus, tuomet vokiečių sąžinė paliks gryna.

Apleidžiu savo gimtinę šali, nes bjauriuosi to valdovo barbarybėmis. Mano protas turi atsilsti. Sugrįšiu Vokietijon, kuomet toji bus valdoma kaipo respublika.

Ir tuo tikslu darbuosiuos. Grafas von Erik Vanberger."

BEIKALAUJAME 4 gerų krautių prie Moteriško darbo. Geras užmokestis.

Atsiskaukite tuojaus pas Louis Kaspar, 3131 Wenthworth Av., Chicago, Ill. (45-67)

PAIEŠKAU Zofijos Krantauskienės (lenkiškai vadinas Chrzostowska) ir jos dukterų: 1) Zofia ištėjęs už A. Warankos, dabar "regis" našlė; 2) Anna, ištėjęs už Stan. Arwasewicziaus, 3) Bronislova, 4) Paulina, 5) Emilija irgi žėnotos, tik jų vyrų pavardžių nežinau. Jei bent kuri iš jų patėms si paleiskojimą, arba kas kitas joms praneš, meldžiu tuojaus atsiliepti sekanciu adresu:

Antanas Jonča, P. O. Box 569, Melrose Park, Ill. (40-6)

Ant pardavimo du muriniai namai su keturiomis kambariais. Viskas įtaisyta kuogreivaiusi ir gera progą nusipirkti pigiai namus. Savininkas. 2836 Emerald Ave.

LABAI PIGIAI.

Parsiduoda labai pigiai Bučernė ir Grocerinė lietuvių ir lenkų apgyventojų vietoje. Biznis išdirbta per penkiolika metų. Gera progą norinčiam įgyti gerą biznį.

Atsiskaukite po No. 4330 So. Wood St., Chicago, Ill. (46-53)

DR. RENFER VYRŲ LIGŲ SPECIALISTAS

Gydo įvairius vyrų ligas. Patari mai dykai. Viena kaina visiems. Praktikuoju toj vietoj per daugel metų.

Valandos:

Nuo 8 ryto iki 8:30 vakare.

1827 Blue Island Avenue Kampas 18tos gat. Kambariai 5-8

Rittenhouse and Embree Co. LENTOS

visokios rūšies del statymo namų taipgi visoki medžio padalinimai.

Ofisas: 3500 Center Ave. Chicago Tel. Yards 602 JOS. J. ROZHON pard.

Tel. Canal 285

K. KATUTIS, Lietuviškas Graborius.

710 W. 18th st., Chicago, Ill.

Dr. G. M. Glaser

Šiuomi aprėiškiu paguodotai visuomeniai, jog esu seniausias gydotojas ant Bridgeporto, praktikuojant per 23 metus, perkšliau savo ofisą ir gyvenimą į savo locą namą po numeriu

3149 So. Morgan St. Kertė 52-ros gatvės. Telefonas Yards 687.

Mano ofisas aprūpintas naujaisiais būdais gydymo. Visus ligonius stengiuosi užganadinti kaip ir lig šiol. Pasitikėdama, jog gerbiama publika ir toliaus mane remia, esiu namie ant kiekvieno pareikalavimo dieną ir naktį. Esu specialistas ligose vaikų, moterų ir vyrų ir užsėdintose ligose, Darau visokią operaciją.

Church of the Holy Bells Memorial Bells a Specialty. 1836 N. Dearborn St. Chicago, Ill.

KAZYS PUIDA.

Mūsų Dainiai

Kritikos Bruožai.

Ar nori pažinti mūsų rašytojus?

Šitame didokame veikalė yra aprašoma gyvenimas ir veikalai didžiausių mūsų dainių. Jame aprašyta kun. Antanas Strazdas, Dionizas Poška, Vyskupas Antanas Baranauškas, kun. A. Vienažindis (Vienožinskis), Pr. Vaičaitis ir Dr. Jurgis Sauerveinas. Yra tai vieni svarbesniųjų vyrų mūsų literaturoje. Kazys Puida yra žymus lietuvių literatas, dailiosios literatos žinovas ir dailiai apie visus mūsų pirmuosius literatus tvėrėjus aprašo. Paminėta svarbiausieji nuotikiai dainių gyvenime ir nurodoma, kaip jų gyvenimas rįšasi su jų veikalais. Dainius ką pergvena, atjaunčia pats tą išlieja savo veikaluose, išdėsto gražiomis eilėmis.

MUSŲ DAINIAI" yra labai dailiai išleistas ir nėra brangus. Kiekvienas lietuvių raštis indomaujas privalo įgyti šį svarbų veikalą. Kaina 75c

Siųsdami pinigų ar klausdami informacijų, visados adresuokite taip.

TANANEVICZ PUBLISHING HOUSE 3249 So. Morgan St., Chicago, Ill.

DU-KART NEDELINIS LAIKRAŠTIS

"SAULE"

YRA TAI VIENATINIS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS AMERIKOJE, KURIS IŠEINA DU KARTU ANT NEDELIOŠ

Išleina kas utarninkas ir petnyčia.

PRENUMERATA KAŠTUOJA:

AMERIKOJ (metams \$2.50 pusei metų \$1.25) EUROPOJ (Rosijoj ir Lietuvoj \$3.50, Anglijoj ir Skotijoj 15 š. Prusuose 15 m.)

Rašyk tuojaus, o gausi vieną numerį dykai.

W. D. Boczkaukas & Co.

520-522 W. South All., Mahanoy City, Pa.

VISI UŽSISAKYKITE

Amerikos Lietuvių Dienraštį

"KATALIKA"

Amerikos Lietuvių Dienraštis "KATALIKAS" plačiausia išspalintas ir turi daugiausia skaitytojų. Dienraštis "KATALIKAS" paduoda žinias amerikiečių ir lietuvių laikraščius. Dienraštis rašoma apie visokius atsitikimus pasaulyje, telpa smagių ir linkamų pasikaitimų, pamokinančių straipsnių. Rašoma daug apie Lietuvą ir lietuvių reikalus.

Dienraštį "KATALIKĄ" redaguoja prityrę redaktoriai ir rašo jį žymiausi rašytojai.

Dienraštis "Katalikas"

yra bepartyvis ir ne atskirėms luomams tarnauja, bet visuomenei — yra visuomenės laikraštis.

Dienraštui rūpi visų lietuvių gyvenimas: darbininkų, jauni mo, moterų, jam rūpi lietuvių pramonė ir visi kiti, išsauti kultūrinio judėjimo, reikalai.

Todel skaityk "KATALIKĄ", nes užmokėti už jį pinigai atneš tau šimteriopą naudą.

Amerikos Lietuvių Dienraštis kainuoja:

Suv. Valstijose ir Canadoj, metams \$5.00, pusei metų \$3.00.

trims mėnesiams \$1.75.

Užsienyje, Europoje ir kitur: metams \$7.00, pusei metų \$4.00.

Prenumeratą siųskti šiuo adresu:

Amerikos Lietuvių Dienraštis

3249 SO. MORGAN ST., CHICAGO, ILL.

TELEGRAMOS.

Nuskandino karo laivą.

Berlynas, rugs. 29. — Iš Cattaro pranešama, kad rugsėjo 19 d. buvo atplaukę daug Francijos ir Anglijos karo laivų bombarduoti tvirtovę. Iš Cattaro fortų pasipylė į laivyną bombos ir vienas didelis francūzų laivas nuskandęs. Kiti pasitraukę.

Kiek neteko garlaivių.

Londonas, rugs. 29. — Iki rugsėjo 23 d. vokiečių skraiduoliai nuskandino 12 Anglijos prekinį garlaivių, 8 garlaiviai nuskendo Šiaurinė jūrėje, užėję ant minų ir 24 Anglijos žvejų garlaiviai buvo vokiečių paimti arba nuskandinti. Vokiečiai savo nustuose buvo paėmę 74 Anglijos laivus.

Anglija savo keliu turi paėmus 102 Vokietijos garlaivius. Kiti talkininkai turi paėmę 168 vokiečių garlaivius.

VOKIETIJA NETEKO KOLONIJŲ.

Londonas, rugs. 29. — Oficialiai paskelbta Dualos paėmimas. Duala buvo didžiausias miestas vokiečių kolonijoj vakarinėje Afrikoje. Tą miestą užėmė anglai. To miesto pasidavimas reiškia visos kolonijos užkariavimą.

Talkininkai užėmė dabar 217.000 ketvirtinių mylių vokiečių kolonijose. Yra tai didesnis plotas, negu visa Vokietija. Vokietija tenžima tik 208.000 ketv. mylių.

SERBAMS SEKASI.

Paryžius, rugs. 29. — Iš Nish pranešama, kad serbai išvijo austrus iš Ada Tzianlia Mala.

Bosnijoje serbai užėmė Romania kalną, arti Serajevo. Austrai daro pasistengimus persikelti per Savą ir Dunojų. Per Dunojų austrai bandė persikelti ties Belgradu. Tas bandymas atsiėjo jiems keli šimtai karių.

TIK TRIS APSKRIČIAI TĖRA ŠLAPI.

Louisville, Ky., rugs. 29. — Tris iš dvylikos apskričių Kentucky valstijos teliko šlapi. Visuose trijuose šlapiuose apskričiuose yra bravurų. Pradėta varytis ant to, kad visoje valstijoje užviešpatuotų blaivybė.

AGITACIJA UŽ BLAIVYBĘ.

Washington, D. C., rugs. 29. — Nuo spalio 12 dienos iki 18 d. bus varoma Illinois valstijoje agitacija už blaivybę. Ligšiol nuspresta per mėnesį laikotarpį surengti valstijoje 602 susirinkimų.

MEKSIKO REIKALAI TVARKOSI.

Washington, D. C., rugs. 22. — Kuomet Villa aiškiai pasakė nemąs stoti Meksikos prezidentu, tai pasirodė viltis, jog dabar dalykai susitvarkys be tolimesnio kraujo praliejimo.

Atėjo žinios, kad gen. Carranza sutinka atsistatydinti ir bus užleista laikino prezidento vieta I. Calderoniui. Suv. Valstijos nėra Calderoniui priešingos.

JAPONAI VEIKIA.

Pekinas, rugs. 29. — Japonijos ambasadorius skelbia, kad japonai esą jau užpusaštuntos mylios nuo Tsing-Tao. Vokiečiai sako, kad jie pasitraukė už pirmųjų linijų savo drutviečių.

VOKIEČIŲ VEIKIMAI BELGIJOJ.

Rotterdam, rugs. 29. — Gan didis veikimas apsiėmė Belgijoje. Vokiečiai rengiasi bombarduoti Antverpą. Negalima sužinoti tikro vokiečių skaičiaus Belgijoje. Spėjama, kad jų yra ten apie 150.000. Jei vokiečiams pasisektų mušis prie Aisne, tai Antverpo bombardavimas tuoj prasidėtų. Jei vokiečiai tą mušį praloš, tai jie tik žiūrės, kad belgai neatkirstų kelio atsitraukiantiems vokiečiams.

Antverpas yra visai arti Holandijos. Yra pavojus, kad vokiečiai gali panorėti bombarduoti Antverpą ir nuo Holandijos teritorijos. Holandai budriai daboja savo rubežiu.

Iš Chicago.

MOKINKITĖS ANGLISKOS KALBOS IR STOKI-TE PILIEČIAIS.

Ateinanti penktadienį, spalio 2 d. Fellowship House prasideda pamokos. Fellowship House yra po num. 831 W. 33 Pl. Mokinama bus angliskos kalbos ir pilietybės dalykų. Bus pamokos tiems, kurie visai nemoka angliskai, ir tiems, kurie jau yra prasilavinę toje kalboje. Ateinanti penktadienį reikia ateiti 8:00 į Fellowship House užsirašyti ir sužinoti, kokių skyrių galima įstoti.

Bus keturi skyriai — du pradedantiems ir du jau prasimokinusiems. Anglėsniajame skyrių bus mokoma ir pilietybės dalykų ir bus prigelbiama išsiimti pirmasias ir antrąsias poperas. Pilietybės dalykų (civies) mokys p. Marsh, teisių studentas Chicagos universitete. Tame skiriu bus labiausia mokoma apie valdžią, Suv. Valstijų istoriją, bet taipgi bus krepiama doma ir į kalbos ištobulinimą. Taigi mokiniai turės progos gerai pramokti angliskai. Pradinės pamokos yra visai dykai. Nariai augstesniojo skyriaus truputį primoka.

Ypač Bridgeporto jauni vaikinai privalo pasinaudoti šiomis pamokomis.

Ši įstaiga yra priežiūroj p-nios Jerome. Ji dabar sugrįžo po vakacijų ir nuolat esti toje įstaigoje.

APSIVĖDĖ.

Pereitą sekmadienį šv. Onos bažnyčioje, prie 38 Pl. ir California ave., kun. Briška surišo neatmezgamu ryšiu Joną Kasakauską ir Emilią Mielikūnaitę. Abu jaunavedžiai Kauno gub., Šiaurinių p. Vestuvės buvo labai gražios ir linksmos. Buvo dainuota ir žaista. Linkima jaunavedžiams laimingo sugyvenimo.

Ten buvęs.

D-RAS K. DRANGELIS IŠVAŽIAVO.

D-ras K. Drangelis šį rytą išvažiavo į New Yorką dalyvauti ten atsibūsiušančiame seime. Pagrįš ateinanti pirmadienį ar antradienį.

Per tą laikotarpį jo ofisas bus uždarytas.

KLAIDOS PATAISYMAS.

Dienraštį "Kataliką" pereitą savaitę atsirado maža klaida. Buvo paduota, buk Pol. Seimo, rugs. 21 d., ir Federacijos kongreso vakarais, rugs. 23, 24 ir 25 d. š. m., muzikai vadovavęs p. A. Pocius. Bet mes klaidą pataisome. Muzika buvo p-no B. Ežerskio, tikiai A. Pocius laike koncerto dirigavo chorą ir orkestrą.

A. Daukšas.

"KATALIKO" DIENRAŠČIO GENERALĖS AGENTŪROS, KUR GALIMA GAUTI PAVINIUS NUM. PO 2 CENTU.

CHICAGO, ILL.
M. J. Damijonaitis
901 W. 33rd St.
V. Daukša
4513 So. Wood St.
M. M. Dudas
3815 So. Kedzie Ave.
Jagello's Pharmacy
4559 So. Hermitage Ave.

P. Kenutis
3238 S. Halsted St.
J. J. Polekas
1802 W. 46th St.
K. Ražynas
2341 W. 23rd St.
M. J. Tananevicius
670 W. 18th St.

M. Wabul
1700 N. Ashland Ave.
A. L. Zacharevicius
2336 S. Oakley Ave.
BRIDGEPORT, CONN.
J. L. Dulbis
595 S. Main St.

WATERBURY, CONN.
K. Ch. Kazemekas
785 Bank St.

J. P. Wasiliauskas
820 Bank St.

NEW HAVEN, CONN.
Kaz. Makarevicius
235 Wallace St.

HARTFORD, CONN.
J. Milauskas
23 Sheldon St.

CHICAGO HEIGHTS, ILL.
P. Borneika
320 E. 14th St.

WAUKEGAN, ILL.
Juozas Matulenas
1408 Lincoln Ave.

ROCKFORD, ILL.
J. Rackauskas
1202 S. Main St.

C. Miklas
1025 S. Main St.

SOUTH CHICAGO, ILL.
T. Trjionis
8756 Houston Ave.

SAINT CHARLES, ILL.
M. Tarabilda
Box 16

BALTIMORE, MD.
J. Filipavicius
437 S. Paca St.

A. Kurelaitis
604 W. Lombard St.

Lith National Library
112 N. Greene St.

Kaz. Žalinas
628 Portland St.

ATHOL, MASS.
J. A. Gallinas
The Lithuanian Store

CAMBRIDGE, MASS.
P. Bartkevicius
877 Cambridge St.

Ateikit Pasiklausyti Muzikos

Visi galite turėti gerą muziką savo namuose.

"Betrubinis" kaina \$15.

Si "Betrubinė" kalbamoji mašina yra naujausio išradimo su puikiais pagerinimais. Jos balsas yra švelnus, tyras, be jokio ausį draskančio čirškimo, delto, kad grojant balsas iš aparato eina tiesiai per tam tikrą vamzdelį į apačią skrynūtės ir iš jos per tam tikrus laugelius liejasi į orą švelniu, malonių akordu.

Nekuriose kalbamose mašinose garso kambarėliai nėra dedami, per tai kartu su balsu pasigirsta ir aparato-mašinerijos barškėjimas, kuris balsą padaro šiurkščiai čirskiančiu.

Aparatas B. Z. H. neišduoda jokio barškėjimo su juom gali groti, kaip 10 colines, taip ir 12 colines lėkštes (akordus), jis taip pat galima užsukti laike grojimo. Reguleris sukimosi išduoda maloniausį balsą.

Skrynūtė padirbta iš tvirta ažuolo, didumas: 12½ colių pločio, 12½ ilgio ir 6½ aukščio. Sveria su visa kuom drange 16 svarų.

No. 10 šnekamoji mašina Kaina \$17.50

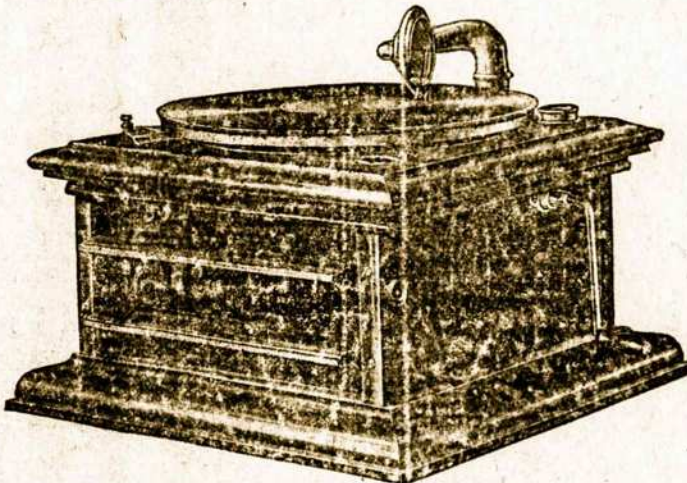

No. 10 šnekamoji mašina pasirodė krautuvėse dėl to, kad žmonės reikalavo tokios mašinos, kuri talpina savyje pamatinius principus geriausių instrumentų, bet parduodamą už kainą, kuri visiems prieinama.

No. 10 šnekamoji mašina yra aprūpinta dailia ažuoline skrynute, turinčia 13¼ colių platumo, 13¼ ilgumo ir 6½ colių aukštumo. Yra dailiai nupoliruota, gražiai išvežti, yra gražiu kambario papuošalu.

No. 10 šnekamoji mašina yra aprūpinta triuba su aštuoniais lapais, blizgančiai nupoliruota ir turi aukso driužles. Reproduktojus rupestingai padarytas, tobulas yra darbas ir principas. Turi labai gerą sprendžios motorą; galima užsukti mašinai einant. Vienodumas eisenai yra būtina reikalingas del gerumo reprodukcijos ir No. 10 motoras yra padarytas taip, kad jo eiseną yra absoliučiai vienoda visą laiką. Pavarymo ir sustabdymo prietaisai, nupoliruotas ir nunikeliuotas, yra gerai ir patogiai prieinami ir veikia tiesiog ir greitai be jokio trukdžio. No. 10 groja rekordus visokio išdėbimo ir visokio didumo, ir groja teisingai, puikiai reprodukuoja, balsai esti aiškūs, švelnūs, malonių, tyri.

"Eclipse" kaina \$25.

Šiame "Eclipse" už \$25.00 mes pasiūlome geriausią žemą kainą instrumentą, koksai tik gali būti pagamintas.

Visa savo konstrukcija ir savo tono kokybė "Eclipse" yra Columbia ir tokis, kurį mes dedame pirmutinę vieton šiame kataloge, iš dalies atitiko jojo kainai ir iš dalies, kadangi mes didinujamės juom.

Dėžė: Raudonmedis arba ketvirtuotas auksinis ažuolas. Didumas: 15¼ colių platumo per 15¼ colių gilumo.

Metalo užbaigimas: Visos atdegnstosios metalo dalys storai nikeliu pavilkta (plated).

Motoras: Dvieji sprendžiniai varymai nesijaviruojas, be drebinimo. Groja tris rekordus vienu užsukimu. Motoras yra pastatytas ant naujos metalinės motorui lentelės.

Aprūpinimas adatomis: 200 pilno tono adatų Dežės viršū turi tris ingautas adatinų taurelių.

Tono kontrolė: Columbia toną kontroliuoja laikstai, valdomi su pagelba guzikio priešakinėje piliastroje; taipgi su pagelba adatų įvairumo.

Balso rankena: Nauja bayonet joint balso rankena iš vieno gabalo be rumbų išsukinėto smailių einaučio vamzdelio. Reproduktojus: New Columbia No. 6.

TANANEVICZ PUBLISHING HOUSE,
3249 So. Morgan St., Chicago, Ill.

TANANEVICZ SAVINGS BANK

JONAS M. TANANEVIČIA, Sav.

3249-53 S. Morgan Street, Chicago, Ill.

PRIMA pinigų taupinimui mums vieno Dolerio iki didžiausių sumų ir moka už juos 3 procentą metams. Procentus išmoka du sykiu per metą, Sausio 1 d. ir Liepos 1 diena.

SKOLINA pinigų pirkimui ir statymui namų Chicagos mieste. PERKA ir parduoda namus ir lėtus Chicagoje ir kitose miestuose.

PERKA ir parduoda Morgečius ir Bendsus, nešančius 4, 5 ir 6 procentą.

ATVAŽIAVUSIEMS Chicagon iškolektuoja jų pinigų, paliktus kitose bankose.

ISMAINO ruskus pinigų ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant rusų.

BIZNIERIAMS duoda čekių knygeles, su kuriais tai čekiais jie apmoka algas, bilas ir visokias kitas išmokėstis. Čekiai yra praktiškiausias ir lengviausias budas vedimo rokundų biznyje. Jokis biznierių be bankos čekių negali šlaidien atsakandčiai savo biznį vesti.

PADARO Dovyrennastis ir visokius kitus rejentališkus raštus gerai ir pigiai.

PARSAMDO Bankines Skryneles (Boxes) saugiausiai įrengtoje Bankoje, prie kurios nė vagis, nė ugnis negali prieiti.

Kas norite turėti savo pinigų saugioje vietoje, tai kreipkitės į šią Banką.

BANKOS VALANDOS:

Utnarkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 8 ryto iki 9 vak.
Panedėliais, Seređomis ir Pėtnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vak.
Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

Paveikslas Popežiaus Pius'o X

Nemažai yra padarę Katalikų bažnyčiai didelės vertės nuopelnų popiežius Pius' X, kurie vertis kiekvieną Kataliką ant visuomet atminti tą tikrąjį Bažnyties Ganytoją. Pagarbus ženklus gali būti jo didelis paveikslas, iškabintas kiekvieno Kataliko buveinėje.

Mūsų Kainygnė yra labai patikus paveikslas Šv. Tėvo. Ant paveikalo išrodo kaip gyvas šėdintis ant sosto. Apatiniai rubai balti, o viršutiniai raudoni — paveikslas čigunas tamsiai žalias. Žodžiu sakant, paveikslas labai gražus ir mes patariame visiems jį turėti. Mėra jo 18x24.

Kaina 25c

UŽSAKYMO LAPELIS.

Amerikos Lietuvių Dienraščio "Kataliko" Kningynas

3249 South Morgan Street, CHICAGO, ILL.

Cia prisiunčiu 25c krasos ženkleliais ir meldžiu išsiųsti man Popežiaus Pius'o X paveikslą sekanciu adresu:

Mano vardas pavardė.....

Gatvė.....

Miestas..... Valstija.....

Iškirpkite šitą lapelį ir prisiųskite mums su savo užsakymu ir pinigais.

NIEKO DYKAI

Bet mes labai duosime Jums Jusų pinigų vertę jaigu ką nors pirksite mūsų Rakandų krautuvei.

Užlaikome pečių, lovų, stalų kreslų, karpatų ir kitokių daiktų reikalingų prie išrengimo kambarių. Taipgi turime paklečių ir užklodų. Visados patarnaujam kam kuom galime. Užprašom pas mus atsilankyti.

MIKLAS ir ANDRULIS

1025 So. Main St., Rockford, Ill.

Praktikuoja visuose teismuose. Egzaminuoja abstraktus ir atlieka visokius teisiškus dalykus.

PAUL IROSE ADVOKATAS IR PATAREJAS

1022 - 1024 Unity Building, 127 North Dearborn Street
Tel. Central 2362 Chicago, Ill.